

Hudební výchova 5. ročník

35. prezentace

- předtaktí, koruna (fermata)
- Wolfgang Amadeus Mozart - poslech- Menuet ze serenády pro smyčcový orchestr Malá noční hudba, Menuet ze symfonie C dur zvaná "Jupiter"
- zábava - osmisměrka
- rakouští hudební skladatelé
 - a) Ludwig van Beethoven - Symfonie č. 6 Pastorální
 - b) Wolfgang Amadeus Mozart - MENUET - Z malé noční hudby
 - c) Franz Peter Schubert - píseň Pstruh
 - d) Johann Strauss - valčík Na krásném modrém Dunaji

Hlasové desatero

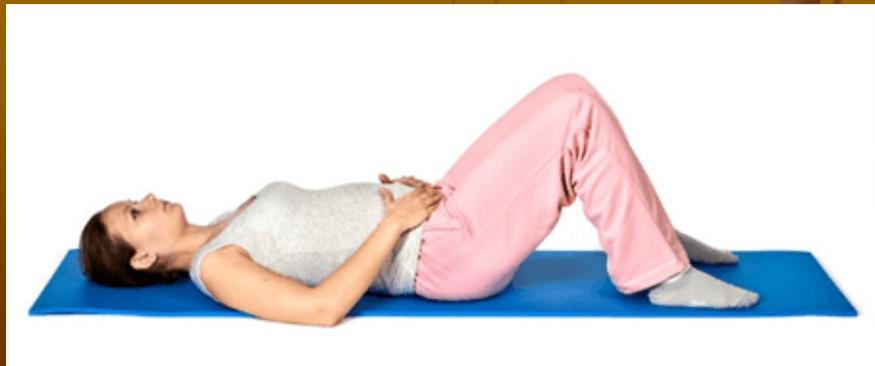
- 1) Dbej na správné držení těla.
- 2) Dýchej vědomě a prováděj dechová cvičení.
- 3) Před „použitím“ hlasivky probud’.
- 4) Prováděj hlasová cvičení.
- 5) Vždy hlídej přirozenou barvu i sílu svého hlasu.
- 6) Mluv i zpívej s důkladnou artikulací.
- 7) Užívej pestře intonace, tempa a pauz.
- 8) Hlasivky netrap v horku, v zimě nebo v nemoci.
- 9) Procvičuj zpěv a řeč pokaždé, když máš příležitost.
- 10) Po delším zpěvu nechej své hlasivky odpočinout.

Dechové cvičení

Cvičení na koberci v leže

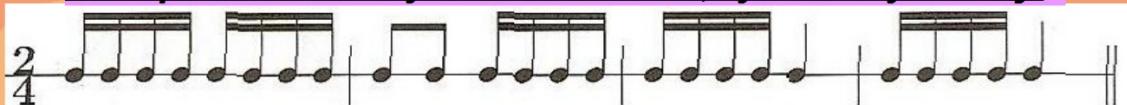

Venku v přírodě - zejména v lese - je čistý vzduch, dobře se tam dýchá. Představte si, že si lehneme do trávy – na koberci leží děti na zádech, oči zavřené, ruce na břichu, nohy mírně pokrčené. Pomalu nadechujeme nosem až do bříška a vydechujeme ústy (6krát po 3 sekundách).

Rytická cvičení

1. Připomeň si noty šestnáctinové. rytmus vytleskej:

2. Přečteme si báseň Padá listí. Pak rytmizujeme dle následujícího cvičení. Můžeme pracovat ve skupinách.

Padá listí

Padá listí, zlaté, rudé,
je ho plná zahrada.
A co potom padat bude,
až to listí opadá?
Potom bude padat sníh,
co ho bude na větvích,
jen to slunko bude rudé.

(František Hrubín)

hůlky | 2/4 | □□ . . | □□ . . | □□ . . | □□ . . | □□ . . | □□ . . | □□ . . |

Pa-dá lis-tí zla-té ru-dé, je ho pl-ná za-hra-da.

prstové činely | 2/4 | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ |

valcha | 2/4 | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ |

A co po-tom pa-dat bu-de, až to lis-tí o-pa-dá?

| 2/4 | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ |

| 2/4 | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ | ⌈ ⌉ |

Hlasové cvičení

Zazpívej si podle not na slabiku „ku“ a „ma“. Připomeň si zpěvem opěrné písničky pro 1. a 5. stupeň.

5 1 5
1 5 1

1. stupeň - Kočka leze dírou

Koč - ka le - ze dí - rou, pes o - knem,
ne - bu - de - li pr - šet, ne - zmok - nem,
ne - bu - de - li pr - šet, ne - zmok - nem.

5. stupeň - To je zlatý posvícení

1. To je zla - tý pos - ví - ce - ní, to je zla - tá ne - dě - le.
Má - me ma - so a zas ma - so, k to - mu kou - sek pe - če - ně.
2. Už je to uděláno,
už je to hotovo.
Pár vajíček na rendlíček,
kousek másla do toho.

Píseň

Hra Na štafetu

Tento hrou zopakujeme 1 – 2 písni. Jedna skupina žáků začne zpívat známou píseň , na pokyn učitele přestane a ve zpěvu plynule pokračuje jiná skupina. Hra od žáků vyžaduje, aby pozorně sledovali zpěv, i když sami nezpívají. Můžeme utvořit dvě i více skupin.

Mírně, zpěvně

Měla jsem holoubka

**Česká
Doprovod Petr Eben**

p

zpěv

obcová flétna
opránová (nebo
vonkohra alt.)

housle (nebo
zobcová flétna)

D A D G D

1. Mě- la jsem ho- loub- ka v truh- le za- vře- ně-
jest mi u- le- tél do po- le ši- ré-

2. Nehoukej, nebroukej,
můj zlatej holoubku,
nedělej svej milej
většího zármutku.

Já jí ho nedělám,
dělá si ho sama,
když já nejsem doma,
s jinšimi sedává,
s jinšimi sedává.

3. Já jí koupil pentli
barvy proměňavé,
by si proplétala
vlásky kadeřavé.

Já jí koupil jinou,
a to pěkně bílou,
by pamatovala,
že byla mou milou,
že byla mou milou.

ÚKOLY

- 1. Přečti si slova písničky *Měla jsem holoubka*.**
- 2. Poslechni si melodii, zkus písničku zazpívat.**
- 3. V jakém taktu je tato písnička?**
- 4. Zazpívej ji ještě jednou a připomeň si taktování na 4 doby (prezentace 35).**

První řádek písni

Měla jsem holoubka

předtaktí - neúplný takt

zpěv

D A D G D

1. Mě- la jsem ho- loub- ka v truh- le za- vře- né-
jest mi u- le- těl do po- le ši- ré-

Poslední řádek písni

koruna = fermata

neúplný takt na konci skladby

D Emi Hmi A D p G D Emi Hmi A⁷

zla- tej ho- lou- bek, můj zla- tej ho- lou- bek.

1. U písničky Měla jsem holoubka si všiměte začátku - najdeme tu neúplný takt - předtaktí (většinou tvoří předtaktí jeden celý takt s neúplným taktem na konci skladby).

2. Všimněte si v posledním řádku písni druhého taktu. Je tam značka - malý oblouček a v něm tečka. Tato značka se píše nad notou nebo pod notou a nazývá se koruna nebo také fermata. Znamená, že tón se protáhne na delší dobu než udává nota. Délku prodloužení určuje interpret sám podle svého čtení, často se ale tóny s korunou přibližně prodlužují o polovinu své notové hodnoty. Totéž platí o koruně nad pomílkou.

*Menuet ze
serenády pro
smyčcový
orchestr Malá
noční hudba
(odkaz)*

Úkol - Hádanka

Poznáš skladatele?

Narodil se v roce 1756 v rakouském Salzburku, zemřel ve věku 35 let ve Vídni. Již od šesti let koncertoval a v jedenácti složil svou první operu. Za svůj krátký život složil přes 600 skladeb. V loňském roce jste poslouchali jeho Menuet ze symfonie D-dur "Hafnerovy", KV 385 (prezentace 26), napsal také Menuet ze serenády pro smyčcový orchestr Malá noční hudba. Je to skladatel _____.

[Životopis \(odkaz\)](#)

[vila Bertramka](#)

[Stavovské divadlo](#)

[Ukázka menuet
odkaz](#)

*Menuet ze
serenády pro
smyčcový
orchestr Malá
noční hudba
(odkaz)*

díla Mozarta (odkaz)

Řešení - Hádanka

Poznáš skladatele?

Narodil se v roce 1756 v rakouském Salzburku, zemřel ve věku 35 let ve Vídni. Již od šesti let koncertoval a v jedenácti složil svou první operu. Za svůj krátký život složil přes 600 skladeb. V loňském roce jste poslouchali jeho Menuet ze symfonie D-dur "Hafnerovy", KV 385 (prezentace 26), napsal také Menuet ze serenády pro smyčcový orchestr Malá noční hudba. Je to skladatel Wolfgang Amadeus Mozart.

Životopis (odkaz)

vila Bertramka

Stavovské divadlo

Ukázka menuet
odkaz

Wolfgang Amadeus Mozart

Připomeneme si další z jeho děl, např. opery *Kouzelná flétna*, *Figarova svatba*, *Don Giovanni*. Tato opera měla světovou premiéru v Praze a sám Mozart tady operu řídil, neboť ji napsal pro Prahu, kde také pobýval - bydlíval ve vile Bertramka. Vrcholem jeho symfonické tvorby byly 4 skladby z posledních let jeho života: *Symfonie D dur* - podle místa premiéry označované jako Pražská. *Symfonie g moll*, *Symfonie Es dur* a nejslavnější C dur zvaná "Jupiter" - z této symfonie si poslechneme Menuet.

C dur zvaná
"Jupiter"
Menuet
(odkaz)

Červený rámeček opiš do sešitu a pamatuj!

⌚ = koruna nebo také fermata.

Znamená, že tón se protáhne na delší dobu než udává nota. Totéž platí o koruně nad pomlkou.

Zábava - každý má osmisměrku vytisknutou. Kontrola společná na tabuli.

OSMISMĚRKA

Najděte všechna slova (hudební nástroje) skrytá v osmisměrce:

S	H	W	B	E	O	L	N	A	J
Y	A	A	E	I	O	I	O	S	R
D	D	B	R	P	D	G	F	K	L
G	K	U	A	F	A	L	O	I	V
R	R	N	D	R	A	X	X	T	B
A	Z	G	R	R	T	Q	A	F	U
Q	M	V	A	H	R	N	S	T	B
Z	C	T	P	I	A	N	O	N	E
S	Y	S	Z	Z	N	E	L	K	N
K	D	J	T	M	C	P	Y	P	Z

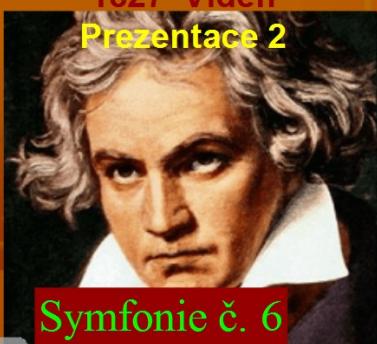
HARFA
PIANO
SAXOFON
VIOLA

BUBEN
KONTRABAS
DUDY
KYTARA

Ludwig van Beethoven /ludvík
fan bětoven/
**16. 12. 1770 Bonn - 26. 3.
1827 Vídeň**

Symfonie č. 6
Pastorální
CD 2. ročník SPN - č.1

Johann Strauss
(25. říjen 1825, Sankt Ulrich
– 3. červen 1899, Vídeň)
životopis([odkaz](#))
Prezentace 29

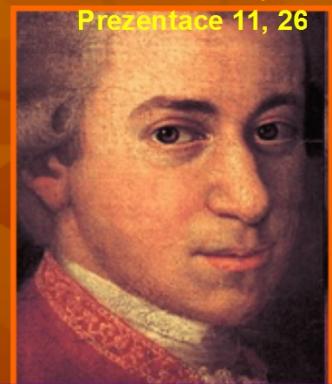
Franz Peter Schubert
/franc petr šubrt/
**(31. 1. 1797 – 19. 11.
1828)**

Pstruh
CD 2. ročník SPN č. 15

**Johann Strauss - Na
krásném modrému
Dunaji - ukázka
valčíku** ([odkaz](#))

**Wolfgang Amadeus
Mozart**
(**27. 1. 1756 Salzburg – 5. 12.
1791 Vídeň**)

a) MENUET
Z malé noční hudby
CD 3. ročník BIANKA č. 16
(2:11)

b) MENUET (ze symfonie
**D-dur "Hafnerovy", KV
385) CD - 4. ročník BIANKA -**
skladba č. 22 (3:15)

Úkol:

Rakouští hudební skladatelé

1. Seřad' hudební skladatele od nejstaršího.
2. Přiřad' jména hudebních skladatelů ke správným obrázkům.
3. Poslouchej skladby, přiřad' je ke skladatelům, správně je pojmenuj.

Ludwig van Beethoven
/ludvík fan bétoven/

Symfonie č. 6
Pastorální

b) MENUET (ze
symfonie D-dur
"Hafnerovy", KV 385)

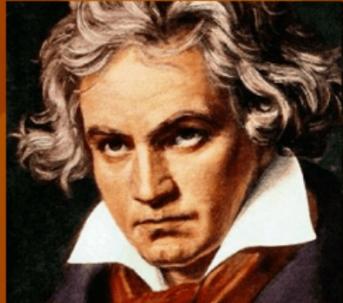
Wolfgang Amadeus
Mozart

Na krásném
modrém Dunaji -
(odkaz)

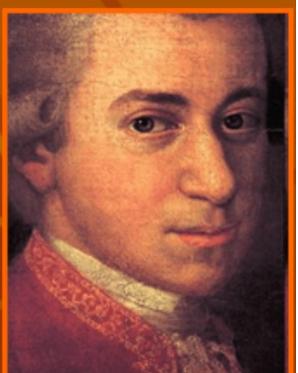
Johann Strauss

a) MENUET
Z malé noční hudby

Franz Peter
Schubert /franc
petr šubrt/

Pstruh

Řešení:

Rakouští hudební skladatelé

1. Seřad' hudební skladatele od nejstaršího.
2. Přiřad' jména hudebních skladatelů ke správným obrázkům.
3. Poslouchej skladby, přiřad' je ke skladatelům, správně je pojmenuj.

Wolfgang Amadeus Mozart

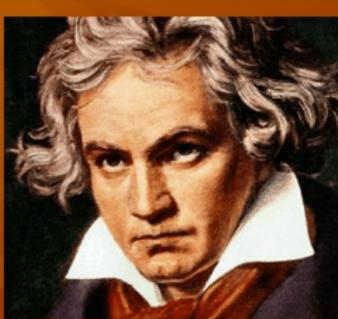

a) MENUET
Z malé noční hudby

b) MENUET (ze symfonie D-dur "Hafnerovy", KV 385)

Ludwig van Beethoven /ludvík fan bétoven/

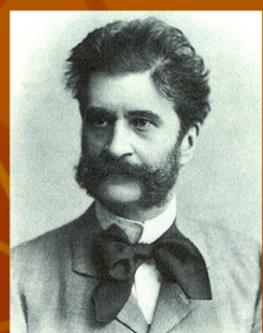
Symfonie č. 6
Pastorální

Franz Peter Schubert /franc petr šubrt/

Pstruh

Johann Strauss

Na krásném modrém Dunaji -
(odkaz)

Zapiš do sešitu a pamatuj!

Poslech:

Rakouští hudební skladatelé

- a) Wolfgang Amadeus Mozart (18. stol.)
- b) Ludwig van Beethoven /ludvik fan bétoven/ (18. - 19. stol.)
- c) Franz Peter Schubert /franc petr šubrt/ (18. - 19. stol.)
- d) Johann Strauss (19. stol.)

Seznam použitého materiálu

- Hudební výchova 5 – učebnice pro 5. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Metodický průvodce učebnicí Hudební výchova 5 pro 5. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Hudební výchova pro 5. ročník základní školy. Nakladatelství SPN.
- Vlasta Beilová. Barevné cinkání s obrázky Miloše Nesvadby. První krůčky do světa hudby. Nakladatelství MUSIC DISTRIBUCE.
- Nauč mě písničky. Nakladatelství AXIÓMA Praha.
- Náměty pro tvořivé vyučování na 1. stupni ZŠ – RAABÍK
- CD RAABE – Hudební nástroje – Emil Hradecký
- Hudební nástroje – Doprovodný text k CD Hudební nástroje –RAABE
- Hudební nástroje – Obrazový materiál k CD Hudební nástroje – RAABE
Program ActivInspire - Studio - knihovna prostředků
- *Internetové stránky - odkazy:*
http://www.youtube.com/watch?v=Qb_jQBgzU-I
http://cs.wikipedia.org/wiki/Wolfgang_Amadeus_Mozart
<http://www.youtube.com/watch?feature=endscreen&NR=1&v=4yurw5Cf4HY>
<http://www.youtube.com/watch?v=FcIy8-RGhgw>
http://cs.wikipedia.org/wiki/Ludwig_van_Beethoven
http://cs.wikipedia.org/wiki/Franz_Schubert
http://cs.wikipedia.org/wiki/Johann_Strauss_mlad%C5%A1%C3%AD
<http://www.youtube.com/watch?v=U7ziPn7lbes>

